

ŚWIĘTOKRZYSKA IZBA ADWOKACKA

OKRĘGOWA RADA ADWOKACKA W KIELCACH

Kielce, dnia 23 grudnia 2009 r.

Aplikanci adwokacy

Świętokrzyskiej Izby Adwokackiej – nabór z 2006 r.

Ministerstwo Sprawiedliwości

Al. Ujazdowskie 11

00-950 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

W imieniu podpisanych poniżej aplikantów adwokackich Świętokrzyskiej Izby Adwokackiej w Kielcach składamy na ręce Pana Ministra niniejszą petycję. Jako osoby kończące w nadchodzącym roku aplikację adwokacką, które rozpoczęły ją jesienią 2006 r., zwracamy się z prośbą do Pana Ministra - naczelnego organu administracji publicznej sprawującego nadzór nad przebiegiem szkolenia adwokackiego - o przedstawienie Radzie Ministrów wniosku o podjęcie inicjatywy ustawodawczej mającej na celu uchwalenie ustawy czasowej umożliwiającej aplikantom adwokackim kończących szkolenie w 2010 r. składanie egzaminu zawodowego na dotychczasowych zasadach, tj. w formie egzaminu tak pisemnego, jak i ustnego, przeprowadzanego przez Okręgowe Rady Adwokackie.

Za postulowaną zmianą ustawy przemawiają przedstawione poniżej argumenty - tak natury prakseologicznej, jak i prawnej, w szczególności zaś wynikające z porządku konstytucyjnego zasady równości wobec prawa, ochrony interesów w toku, jak również wywiedziona przez Trybunał Konstytucyjny i wskazana w uzasadnieniu wyroku z dnia 19 kwietnia 2006 r. (sygn. akt K 6/06,

*Okręgowa Rada Adwokacka w Kielcach, 25-310 Kielce, ul. Św. Leonarda 1/30
tel./fax. +48(41)344 17 56, tel. +48(41)343 12 29
e-mail: ora.kielce@adwokatura.pl*

ŚWIĘTOKRZYSKA IZBA ADWOKACKA

OKRĘGOWA RADA ADWOKACKA W KIELCACH

---

opubl. Dz. U. 2006 r. Nr 75, poz. 529) zasada względnej stabilności, jakiej winna odpowiadać ustawowa regulacja odbywania aplikacji adwokackiej i sposobu przeprowadzania egzaminu ją kończącego.

Kształt egzaminu adwokackiego w interesującym nas zakresie (forma egzaminu, podmiot przeprowadzający egzamin) reguluje obecnie art. 78 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (tekst jednolity: Dz. U. 2009 r. Nr 146, poz. 1188). Tymczasem aż do dnia 1 stycznia 2006 r. obowiązywała regulacja przesądzająca o jego samorządowym charakterze; był on przeprowadzany przez Okręgowe Rady Adwokackie i składał się z części pisemnej i ustnej. Z tymże dniem, ustawą z dnia 30 czerwca 2005 r. o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze i niektórych innych ustaw (Dz. U. 2005 r. Nr 163, poz. 1361) dokonana została nowelizacja powołanego przepisu, zgodnie z którą egzamin zawodowy miały przeprowadzać komisje egzaminacyjne przy Ministrze Sprawiedliwości. W dacie zdawania egzaminu konkursowego na aplikację adwokacką w lipcu 2006 r., jak i w chwili rozpoczęcia przez nas aplikacji, regulacja ta, mimo że formalnie jeszcze obowiązująca do dnia 31 grudnia 2006 r. – została uznana za niezgodną z Konstytucją na mocy wspomnianego wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 kwietnia 2006 r. Taki stan prawny (a raczej należałoby powiedzieć stan niepewności prawnej) utrzymywał się aż do dnia 25 marca 2009 r., kiedy to weszła w życie ustawa z dnia 20 lutego 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo o adwokaturze, ustawy o radcach prawnych oraz ustawy – Prawo o notariacie (Dz. U. 2009 r. Nr 37, poz. 286) przesądzająca w art. 1 pkt 24) aktualnie obowiązujący kształt egzaminu adwokackiego. Zarazem ustawa niniejsza w art. 15 stanowi, iż aplikanci, którzy zdali egzamin konkursowy dnia 10 grudnia 2005 r. i rozpoczęli aplikację przed dniem 1 października 2006 r. składają egzamin adwokacki przed organami samorządu zawodowego.

Jak wynika z powyższego, jedyną znaną naszemu rocznikowi aplikantów, niekwestionowaną pod względem konstytucyjnym regulacją egzaminu adwokackiego była ta obowiązująca uprzednio, przewidująca egzamin składany przed samorządem zawodowym, obejmujący zarówno część pisemną, jak i ustną.

Okręgowa Rada Adwokacka w Kielcach, 25-310 Kielce, ul. Św. Leonarda 1/30   2
tel./fax. +48(41)344 17 56, tel. +48(41)343 12 29
e-mail: ora.kielce@adwokatura.pl

ŚWIĘTOKRZYSKA IZBA ADWOKACKA

OKRĘGOWA RADA ADWOKACKA W KIELCACH

Zasady zdawania tegoż egzaminu zmienione zostały dopiero w dniu 25 marca 2009 r. czyli po odbyciu przez nas 2,5 roku z 3,5-letniej aplikacji. Co więcej, ustawodawca wprowadzając ustawą z dnia 20 lutego 2009 r. nowe zasady przeprowadzania egzaminu adwokackiego, uznał w jej art. 15, iż aplikanci, którzy egzamin na aplikację zdali w grudniu 2005 r. i rozpoczęli ją przed dniem 1 października 2006 r. nie będą podlegać nowej regulacji. Ustawodawca, jako „był” z założenia racjonalny, musiał dogłębnie rozważyć sens takiej właśnie regulacji. Należy sądzić, iż motywem, jakim się przy tym kierował, była przywołana powyżej zasada ochrony interesów w toku.

W naszej ocenie te same względy przemawiają za objęciem identycznymi wymaganiami egzaminacyjnymi aplikantów rozpoczynających aplikację jesienią 2006 r., albowiem, jeśli porówna się czas rozpoczęcia aplikacji naszego rocznika, tj. jesień 2006 r. oraz starszych aplikantów, tj. wiosna 2006 r., oraz identyczny stan prawny (sic!), w którym oba roczniki aplikantów ją rozpoczynały, nie sposób znaleźć argumenty na uzasadnienie różnicowania sytuacji prawnej obu grup w zakresie wymagań egzaminacyjnych. Wszak oba roczniki rozpoczynały szkolenie w tym samym roku, w odstępie zaledwie kilkumiesięcznym. Przedstawione okoliczności prowadzą do wniosku, iż z uwagi na identyczne przesłanki odnoszące się do obu grup (tożsamość sytuacji prawnej), zgodnie z konstytucyjną zasadą równości wobec prawa, obie grupy aplikantów winny zostać objęte identycznymi wymaganiami egzaminacyjnymi.

Nie bez znaczenia dla każdej grupy zawodowej są wymagania egzaminacyjne stanowiące o przyjęciu do zawodu. Aby należycie przygotować się do stawianych wymogów konieczne jest opracowanie już na początku szkolenia odpowiedniego systemu kształcenia przez wykładowców, jak i same osoby szkolące się. Oczywistym jest, że trzeba przy tym brać pod uwagę zarówno konieczność należytego przyswojenia wiedzy niezbędnej do wykonywania zawodu, jak i wymagania egzaminacyjne. Można nawet zaryzykować stwierdzenie, iż to egzamin, jego zakres i sposób przeprowadzenia - z założenia mający sprawdzać praktyczne przygotowanie aplikantów do zawodu - determinuje sposób prowadzenia szkolenia

ŚWIĘTOKRZYSKA IZBA ADWOKACKA

OKRĘGOWA RADA ADWOKACKA W KIELCACH

---

przez Rady Adwokackie, jak i kształcenia we własnym zakresie przez samych aplikantów. Jako znamieny przykład umiejętności, które choć ujęte w programie szkolenia aplikantów i którym w wielu izbach adwokackich został poświęcony odrębny blok szkoleniowy, obecnie zaś, z punktu widzenia aktualnych wymogów egzaminacyjnych, są zupełnie zbędne, wskazać należy retorykę. Aplikant każdej izby adwokackiej, oprócz obowiązkowego szkolenia, miał szansę uczestniczyć w wieloetapowym konkursie krasomówczym. Jedynym celem przygotowujących do niego, bądź co bądź czasochłonnych zajęć, była nauka poprawnego formułowania argumentacji prawniczej i sztuki jej przekazu - co wymaga podkreślenia – w formie ustnej.

Truizmem jest stwierdzenie, iż zgoła inny charakter winno przybrać szkolenie (a co za tym idzie, i sposób nauki samych aplikantów) mające na celu przygotowanie do egzaminu testowego. Syntetyczność charakteryzująca tenże sposób sprawdzania wiedzy, tak różna od wypowiedzi ustnej, dającej możliwość skonkretyzowania myśli, różnorodnego jej wyrażenia, ale również zmuszającej do położenia akcentu tak na treść, jak i na formę jej przekazu, determinuje diametralnie inny sposób przygotowania do egzaminu. Jak wskazane zostało wcześniej, nowy sposób przeprowadzania egzaminu został wprowadzony dopiero nowelą z dnia 20 lutego 2009 r. (wchodzącą w życie w dniu 25 marca 2009 r.), a więc ni mniej ni więcej jak pod koniec szkolenia aplikantów naszego rocznika. Trudno przyjąć, by taki tryb zmiany wymogów egzaminacyjnych, determinujących przecież sposób szkolenia, mógł zostać uznany za zgodny z konstytucyjną zasadą ochrony interesów w toku oraz z zasadą względnej stabilności regulacji prawnej w tym zakresie.

Na marginesie wspomnieć można, iż w Izbie Adwokackiej w Kielcach, z uwagi na niemal równoległe rozpoczęcie aplikacji przez osoby zdające egzamin konkursowy w latach 2005 i 2006, szkolenie aplikantów obu roczników odbywało się łącznie. Niewątpliwie to organy samorządu winny dostosować szkolenie aplikantów do wymogów egzaminu, jednakże na ustawodawcy ciąży obowiązek na tyle wczesnego ustalenia jego zasad, aby dać organom adwokatury taką możliwość.

Okręgowa Rada Adwokacka w Kielcach, 25-310 Kielce, ul. Św. Leonarda 1/30

tel./fax. +48(41)344 17 56, tel. +48(41)343 12 29

e-mail: ora.kielce@adwokatura.pl

ŚWIĘTOKRZYSKA IZBA ADWOKACKA

OKRĘGOWA RADA ADWOKACKA W KIELCACH

Trudno wymagać, aby szkolenie zorganizowane zostało odpowiednio do wymogów egzaminacyjnych znanych dopiero po 2,5 roku jego trwania, albowiem zgodnie z rzymską paremią „*Imposibillum nulla obligatio est*” - także w odniesieniu do adwokatury.

Ufamy, iż niniejsza petycja, a w szczególności zawarte w niej argumenty, zostanie wzięta pod rozwagę i zaowocuje uchwaleniem stosownej regulacji, pozwalającej nam na zdawanie egzaminu adwokackiego na zasadach ustalonych w art. 15 ustawy z dnia 20 lutego 2009 r. nowelizującej Prawo o adwokaturze, a tym samym dojdzie do zrównania wymagań egzaminacyjnych dla obu roczników aplikantów, co wydaje się słuszne i pożądane. Regulacja taka czyniłaby niewątpliwie zadość zasadom równości wobec prawa, ochrony interesów w toku oraz choć częściowo ugruntowałaby postulat względnej stabilności reguł odbywania aplikacji. Wierzimy, iż zachowanie tychże zasad nie jest obojętne również Panu Ministrowi, wobec czego zwracamy się o pomoc w niniejszej sprawie.

Z wyrazami szacunku,